

М. Бажан

Б-161-29

229167

Василевська

О. Корнійчук

Вітні

Вітні
Вітні

Радянський
Київський

Ціна 50 коп.

V.N. Karazin Kharkiv National University

00519234

8

28.45

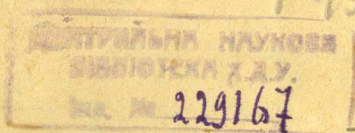
28.45

28.45

МИКОЛА БАЖАН, ВАНДА ВАСИЛЕВСЬКА,
ОЛЕКСАНДР КОРНІЙЧУК

Б161-б.г.

В ДНІ ВІТЧИЗНЯНОЇ ВІЙНИ

ВИДАВНИЦТВО
„РАДЯНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК“
КИЇВ • 1941 • ХАРКІВ

58.

Редактор Ю. Смолич

„В дни отечественной войны“

(Отпечатано на украинском языке)

КВ 15530. Зам. № 1865. Тир. 11.000. Друк. арк. 2¹/₂. Авт. арк. 4. В 1 друк.
арк. 69.120 знаків. Підписано до друку 27/VIII 1941 р.

Книжкова Ф-ка ім. Г. І. Петровського. Харків, вул. К. Маркса, № 1.

Геніальний стратег, який накреслив і завершив блискучими перемогами героїчні плани боротьби радянських народів за свободу, честь та батьківщину, віднині сам безпосередньо керує двістімільйонним народом в його священній вітчизняній війні проти кривавого німецького фашизму. Мудрістю, сміливістю та непереможністю оповиті сторінки історії, на які вписана могутня епопея Царицина, розгром Денікіна, придушення Кронштадтського заколоту. Не перелічити всіх тих перемог, до яких привів наші народи найбільш великий полководець епохи. Бо де Сталін, там перемога. Бо де Сталін, там непорушна єдність, непохитна воля, рішучість удару, точність і ясність мети, згуртованість лав, відвага і самовідданість мільйонів. Сталін разом з Леніним керував радянським народом в переможні роки громадянської війни. Сталін керував радянським народом в роки мирного будівництва нашої держави соціалізму. Сталін керує радянським народом в грізні, суворі дні його смертельної сутички з шаленим хижакон, фашистським людоджером. Ми боремося не тільки за свою землю, — ми боремося за визволення всього людства від проклятого гітлерівського кошмару. І друг всіх народів, вождь усього передового та найкращого, що є серед людей, очолює нашу визвольну боротьбу, яку благословляє людство.

Перемога сяє на його прапорах. Перемога — з нами!

М. Бажан, В. Василевська, О. Корнійчук.

КЛЯТВА

У нас клятва єдина і воля єдина,
Єдиний в нас клич і порив:
Ніколи, ніколи не буде Вкраїна
Рабою німецьких катів!
Ми сталлю з гармати, свинцем з карабіна
Розтрощимо впень ворогів.
Ніколи, ніколи не буде Вкраїна
Рабою німецьких катів!
До бою звелась богатирська дружина
Радянських народів - братів.
Ніколи, ніколи не буде Вкраїна
Рабою німецьких катів!
Вкладає меч в руки вірного сина
Наш край, щоб цей меч пломенів.
Ніколи, ніколи не буде Вкраїна
Рабою німецьких катів!
Чекає на ката ганьба й домовина,
Де б чоботом він не ступив.
Ніколи, ніколи не буде Вкраїна
Рабою німецьких катів!
Роззявилась свастики паща зміїна,
Та гада розчавить наш гнів.
Ніколи, ніколи не буде Вкраїна
Рабою німецьких катів!
Сталева, незламна і мудра людина
Веде нас до грізних боїв.
Ніколи, ніколи не буде Вкраїна
Рабою німецьких катів!
Іде по шляху перемог батьківщина
Під прапором більшовиків.
Ніколи, ніколи не буде Вкраїна
Рабою німецьких катів!

Олександр Корнійчук

ГІТЛЕР — ЛЮТИЙ ВОРОГ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Фашистська кліка Гітлера, напавши на Радянський Союз, сконцентрувала величезні сили на кордоні України. Розбійницька фашистська кліка вирішила, що досить кількох днів — і Червона Армія не витримає, а найбагатша Радянська республіка — Україна стане здобиччю зголоднілих орд німецької армії.

Про Україну фашисти мріяли давно, бо привид голоду і виснаження завжди стояв перед ними. Не тільки в розбійницькій гітлерівській книзі „Моя боротьба“ написано про експансію на схід. Вийшло багато фашистської літератури з планами загарбання України. З'явилися навіть такі книги, де гітлерівські писакки говорили німецькому народові, що українці нібито тільки чекають війни і самі з радістю надінуть на свою шию фашистське ярмо, стануть добровільно рабами фашистських розбійників. Але що ж вийшло? Після перших днів війни Гітлер, замість переможного маршу по Радянському Союзу, захлинається в крові німецьких солдатів. Він втратив уже не менше мільйона вбитими, пораненими й полоненими. Замість українського пшеничного хліба, сала, цукру, фашистські п'яні орди зустріли нищівний удар, величезний опір не тільки Червоної Армії, але й всього українського народу. Українці разом з братнім російським народом і іншими народами Радянського Союзу піднялися як один на священну визвольну війну, і в кожному будинку, в кожній хаті виголошена священна клятва — краще смерть, ніж фашистське рабство.

Український народ — слов'янський народ. Гітлер — найлютіший ворог слов'янських народів, а значить і українського народу.

Фашисти в перші ж дні війни зрозуміли, що вони мають справу не тільки з Червоною Армією, а з усім двохсотмільйонним великим радянським народом. Хвастливі і знахабнілі верховоди Німеччини, які звикли до перемог не стільки зброєю, скільки провокацією, шпіонажем і продажністю правителів в ряді країн, переконалися, що кожна мирна хата, кожний будинок на Україні — фортеця, а ліси — грізна сила, звідки блискучо налітають партизани і громлять не тільки обози, але й цілі частини.

Це змушене визнати командування німецьких фашистів у своїх листівках.

Фашистські листівки розкидаються над лісами і глибокими ярами на зайнятій українській території. Зміст цих листівок такий:

„Українці, бій закінчений. Ми перемогли. Навіщо ви стріляєте нам у спину, нападаєте на наші обози, вбиваєте наших солдатів? Це неблагородний вчинок. Виходьте з лісів, припиніть стрільбу; неблагородно стріляти з лісу, нападати вночі на наші частини. Це не війна, а бандитизм, і ми за це будемо поголовно розстрілювати“.

Ми знаємо, що Гітлер тепер особисто займається редакцією зведень і пропагандою — фабрикація Геббельса його вже не задовольняє і він сам завив десятками тисяч листівок. Кривавий блазень заговорив про благородство, людожера захвилювали етичні норми. Ах, які неблагородні українці, не хочуть самі на свою шию надіти ярмо рабства! Людожер Гітлер загрожує: якщо партизани не припинять стрільби, їх чекає розстріл. Але українські партизани на його листівки відповідають: ні, Гітлер, скажена собако, будемо ми тебе і твою орду бити вдень і вночі, в лоб і в спину, доки не розгромимо всю твою вовчу зграю.

Кривавий кат Гітлер оголосив „хрестовий похід“ проти Радянського Союзу, але українському народові це п'яне маячення німецьких фашистських загарбників

знайоме. В 1918 році німецькі окупанти теж говорили про „цивілізацію“; і тепер живуть на Україні десятки тисяч селян, у яких збереглися рубці на спині від німецьких шомполів.

Командуючий німецькими окупаційними військами на Україні Гофман говорив: „Україну вигадав я“, а фон-Мумм йому вторив: „Український рух можемо використати, а потім його викинути“. Це вони так говорили про своїх „союзників“, поневолювачів українського народу, про гетьманців, які створили каральні загони на Україні під німецьким командуванням. Німці тоді хотіли посадити на шию українському народові як „правителя“ одного з численних дегенератів дому Габсбургів. Але український народ з допомогою великого російського народу повстав проти окупантів. Славні сини України Щорс, Боженко і тисячі інших героїв повели проти німців полки—і запалала Україна в смертельній боротьбі з окупантами. Німців били з кулеметів, гвинтівок, кілками, косами, знищували, як скажених псів, і хвалена німецька армія разом з синками поміщиків і куркулів—гетьманцями—була розгромлена й вигнана з України.

Український народ пам'ятає і не забув, скільки добра німецькі окупанти награвували і вивезли тоді з України.

Відчувши величезну силу і безмежну ненависть українського народу до фашистських загарбників, гітлерівська кліка підбрала до себе в обоз петлюрівську націоналістичну нечисть і вирішила: адже знайдуться в українському селі хати, які відкриють двері петлюривцям-диверсантам. Не вийшло і ніколи не вийде! Колгоспники—чоловіки й жінки—знищують мерзенних бандитів. Український народ, з братерською допомогою російського народу, вперше в своїй історії завоював свободу, збудував могутню, багату українську державу, свою національну культуру, своє передове сільське господарство, передову індустрію і створив квітуче життя, яке виростило сотні тисяч героїв праці—робітників, колгоспників, агрономів, інженерів, лікарів зодчих, працівників мистецтва і літератури. Український народ виростив і багато безстрашних героїв вітчизняної війни—льотчиків, танкістів, артилеристів, піхотинців.

І цю нашу велику, рідну Україну Гітлер хоче тепер перетворити в свою колонію.

Криваві фашистські пси знайдуть могилу на Україні. Український народ знає, що йому загрожує смертельна небезпека. Нас ні на секунду не захитають перші злодійські успіхи гітлерівських полчищ. Ми тверезо оцінюємо обстановку. Зухвалий, самонадійний ворог знайшов на українській землі велику ненависть народу і замість хліба — знищені посіви, замість сала — свинячий гній, замість солодкого чаю — знищені колодязі.

Ворог шаленіє. Він розстрілює мирне населення, заганняє в сараї жінок і дітей радянських службовців, які не встигли евакуюватися, і спалює їх. У одного фашистського льотчика знайдено фотоапарат. Проявили плівку — на ній були зняті шибениці. Цей гітлерівський цивілізатор з садистичною методичністю сфотографував у різних ракурсах десятки шибениць. Біля них стоять німецькі офіцери і регочуть. Ні, український народ, якого Гітлер мріє звести до ролі холопа, знає, добре знає, що таке фашистська культура! Дурні давно вже не родяться на нашій землі!

Український народ глибоко розуміє всю велич боротьби з фашизмом. Український народ знає, що він бореться, не шкодуючи життя, не тільки за себе, але й за інші поневолені фашизмом народи.

„Друзі мої!“ — так звернувся великий Сталін до радянського народу. Йому відповіли не тільки серця всіх радянських людей, — його підтримало все прогресивне людство.

Ми, українці, під проводом Сталіна не раз громили ворогів вітчизни.

У відповідь на заклик нашого загартованого в битвах і любимого всіма вождя гукнемо:

— Чуємо твій заклик, батьку!..

Станемо стіною, внуки й діди, вся Україна, від малого до сивого, станемо всім миром на запеклий бій з фашизмом, за свої землі, за свою славу, за свою свободу і честь.

Микола Бажан

УКРАЇНА НЕ БУДЕ НІМЕЦЬКОЮ РАБОЮ

Німецький розбійник, віроломно напавши на Радянський Союз, один з перших своїх ударів вирішив завдати в груди великого українського народу. На міста і села західних областей України зненацька налетіли його чорні стервятники, завиваючи і гуркочучи бомбами. Роздушуючи колосся пшениці, хати і людські тіла, полізли тупі танки, керовані найдобірнішими з гітлерівських бандитів. Героїчною відсіччю зустріли озвірілу орду червоні богатирі. Найкращі дивізії Гітлера знайшли свою смерть на українській землі. Під ударами радянських бійців безформною купою заліза перекидаються фашистські танки, клаптями диму, вогню і металу падають хрестоносні літаки. Сотнями тисяч розбійницьких трупів вкривається земля. Нещадно б'є ворога Червона Армія, а в ворожому тилу, на територіях, які розбійникові вдалося захопити, сини українського народу збираються в партизанські загони, сміливо, спритно та блискавично знищуючи частини ворожої армії, розгромлюючи обози, висаджуючи в повітря колони машин, підпалюючи склади й аеродроми. Ворог задихається. В звірячій тупій люті він накидається на беззахисних жінок, дітей, стариків, катує, забиваючи їх. Але його лютя не лякає. Вона тільки зміцнює серця свободолюбивих борців в ненависті, в нещадній рішучості, в нищівному і смертоносному гніві. „Не буде Україна німецькою рабою!“ — клянуться борці, сіючи смерть і жах в лавах ворогів.

Український народ знає, яка смертельна небезпека нависла над ним. Ворог намагається зруйнувати все те, що створювалось двадцятичотирьохрічною наполегливою працею та боротьбою, що є любов'ю, гордістю і радістю народу, що коштувало сил і труду, але що стверджує світле і прекрасне життя. Могутнім, розтрощувальним піднесенням священної вітчизняної війни відповів український народ разом з усіма братніми народами на напад розбійників. Не вперше доводиться Україні бити німецьких хижаків, які зазіхали на її добро, але такого розгрому, який має спіткати гітлерівських бандитів, ще не знала історія України.

Ідеологія німецьких хижаків, які вже не раз простягали криваві лапи до родючої, прекрасної української землі, знайшла в особі ошаленілого Гітлера свого одвертого й цинічного виразника. Автор найбільш огидної і бундючно-тупої книги, яка будьколи ганьбила людство, пише в „Майн кампф“ про радянську і, зокрема, про українську землю, називаючи її „східним простором“ та обіцяючи поділити цей „простір“ між своїми хижими горлорізами... „Німецька раса панів“, мовляв, зможе привільно та ситно жити на землях, оброблюваних працею тих слов'янських рабів, яким німець змилостивиться дарувати життя. Рабів мусить бути лише стільки, скільки їх потрібно панам. А взагалі в концепцію „східного простору“ входять дуже продумані розрахунки того, скільки „автохтонів“ (тубільців) треба винищити, щоб від змішування з ними не зіпсувалась будьяк білява німецька раса.

Ось такими розрахунками божевільний дім Адольфа Гітлера, Геббельса, Альфреда Розенберга та інших набиває тупі голови своїх штурмовиків, тепер уже зовсім очманілих від крові та горілки. Це допомагає розстрілювати і своїх солдатів, які відмовляються йти в атаку, це освячує і ті нелюдські катування, завдяки яким винищуються автохтони.

Мрії гітлерівських прадідів — тевтонських псів-рицарів, намагання конквістадорів, які знищували племена Мексика, міркування африканських „мисливців за чорною кісткою“, що постачали негрів на південно-амери-

канські плантації, — якими блідими і сентиментальними здаються вони порівняно з „ідеями“ німецького фашизму! До такої міри озвіріння, зухвалості й цинізму не доходив ще жоден кат.

Сп'яніла не тільки від горілки, а ще дужче від таких домагань, банда садистів та вбивць кинула свою орду на радянську землю. Важко уявити собі більш мерзотну банду та більш мерзотні прагнення, але мерзотник — пан уміє, як видно, підшукати ще більшого мерзотника собі в слуги.

Готуючись до походу на радянську землю, на Радянську Україну, опрацьовуючи свої розбійницько-нищівні плани щодо українського народу, компанія Гітлера — Геббельса — Розенберга підшукала в кублах Берліна і відповідних „знавців українського питання“. Петлюрівсько-гетьманська наволоч, об'єднана під голованням Розенберга в берлінський „український інститут“, смертельно ненавидячи український народ, що розбив і вигнав її з куркульських хуторів, поміщицьких маєтків, фабрик і заводів, вирішила задоволити свою похливу кровожерність, плентаючись в обозі німецької орди та іноді, з дозволу хазяїна, галасуючи поганою українською мовою по радіо. Саме з цієї компанії і вийшов безіменний автор маячної „короткої історії України“, яку наші бійці часто знаходять в кишенях німецьких полонених солдатів.

Оцей твір безграмотних жовтоблакитних кретинів має на меті довести, що український народ, нездатний, мовляв, сам побудувати своє державне життя, мусить коритися білявій північній „расі панів“, як воно й належить представникам другосортної раси динарців. Ось, — пригадує недоук-автор напівзабуте ним шкільне оповідання про нашествя варягів, — була Київська Русь. Хто її створив? Прадід Гітлера. Чому Київська Русь пала? Тому, що прадід не встояв перед спокусами динарських жінок і змішав свою панську кров з кров'ю рабською. Який же висновок для сучасних, вже не проханих, варягів виходить з цього „наукового“ аналізу історії Київської Русі? Ідіть, мовляв, княжити й володіти, гвалтувати динарських жінок, але, згвалтувавши,

краще придушіть їх тут же таки, щоб не народився від них ваш виродок.

Згадуючи про такі приклади „допомоги“ чистокровних арійців нещасним, слабовільним динарцям, автор змушений був пригадати і пізніші часи. Ах! — сумно зітхає він, — цей невдалий 1918 рік! Як могли, допомагали арійці українському фюреру-петлюреру, але Червона Армія разом з білорусами й поляками (так, так — саме так і написано!) перешкодила арійцям в їх доброділі...

Щоб сумні спогади про 1918 рік не дуже бентежили арійський мозок гітлерівських нападників, автор поспішає тут же найбільш соковитими словами свого вбогого лексикону описати багатства й принади України, які чекають знову приходу арійських панів. Тут і житниця Європи, і відгодовані свині для добрих німецьких ковбас, і руда, і марганець, і вугілля, тут нарешті і певна кількість людей, що їх, можливо, фюрер дозволить залишити живими як слухняних динарських рабів. Жовтоблakitний „патріот“ не пошкодував фарб. Голодні бандитські черева підводило від отаких описів. „Наукова праця“ петлюрівського писаки говорила ясно: лізь швидше на Україну, поспішай набити своє черево українським салом, бо на сучасних німецьких „ерзацах“ довго не протягнеш!

„Ідеологічна база“ під розбійницький наскок була підведена. Вона була і досить зухвала, і досить тупа, і досить кровожерна, щоб задоволити геббельсівське відомство. Для німецького солдата вистачить і такої грубої балаканини (та й де Геббельсові взяти іншої!). „Знавці українського питання“ не підвели. В їх писанині людожерний дух Гітлера став навіть ще більш смердючим. Зухвалість гітлерівських писак доводить їх до того, що вони, як і їхній фюрер в своїх істеричних випадках, бувають одверті. Одверті, немов скажений пес, який кидається на людей. „Накидайся і гризи!“ — гарчать вони у всіх своїх писанинах, в тому числі і в „короткій історії України“. Історія? Що ж, вона тільки привід для кількох пишномовних фраз і нехитрої гри фантазії кретина.

Але український народ знає свою справжню історію. Пам'ятає він, як багато разів, протягом багатьох віків, на західних кордонах російських, українських та білоруських земель банди німецьких розбійників завивали своє улюблене „Drang nach Osten“. Ще в XIII столітті зграв тевтонських пісів, бита на півночі та на північному сході, вирішила кинути на південь, на родючі землі українських племен. Воїни галицького князя Данила порубали тевтонів у лісах Волині. Через чотири роки славетний Олександр Невський завдав їм рішучого, смертельного удару на кризі Чудського озера. Німець був битий.

У знаменитій битві під Грюнвальдом, про яку з таким жалем згадує Гітлер, говорячи, що тоді припинився історичний розвиток германізму на схід, поруч з доблесними смоленськими полками, які виграли цю битву, поруч з польським і литовським військом билась галицька, волинська та львівська рать. Німець був битий.

У поході на Берлін, коли „непереможний і великий“ Фрідріх з жаху мріяв про самогубство, в лавах російських військ ішли полки, сформовані на Україні. Німець був битий.

Під час імперіалістичної війни 1914 року, коли на сторінках німецьких газет знову відродились мріяння Бісмарка про створення з України васального німецького князівства, німець не раз був добре битий.

У 1918 році, з допомогою іуди-Троцького та іудушок — українських націоналістів, німецький розбійник знову намагався надіти на Україну ярмо рабства, ярмо ще більш ганебне, ніж старе, татарське. Ми пам'ятаємо, та й сам розбійник не забув, як він тікав, рятуючись від нещадної шаблі Щорса, Боженка, Пархоменка й Ворошилова, і як він був битий.

Хиже виття тевтонських рицарів, зажерливе клацання зубами Гогенцолернів, маніакальні плани Бісмарка, загребущість Вільгельма — все це знову повторює Гітлер в своєму хрипкому хижому гарчанні. Він забув уроки історії. Він забув про безславну загибель усіх хижаків, що зазіхали на ту землю, яку фашизм називає „східним простором“ і яка тепер є священною землею мо-

гутньої держави радянських народів. Якщо в минулі віки росіяни, українці, білоруси вміли дружно і доблесно захищати свою землю від німецьких грабіжників, то наскільки виросла їхня сила, їхня дружба, їхня доблесть тепер, у соціалістичній державі робітників і селян, у вільному союзі вільних народів, під бойовими і переможними прапорами Леніна — Сталіна! І німецький розбійник знову буде битий, але битий так, щоб і слід його зник з лиця землі.

Ніколи не буде Україна рабою німецького фашизму! Німецький фашизм разом з прибічниками — купкою жовтоблакитних авантюристів — знайде на українській землі свою остаточну ганебну загибель. Великий російський народ і інші народи Радянського Союзу разом з українським народом б'ються за волю, честь і щастя його матері — рідної України.

Союз наших народів непорушний! Наша перемога безумовна!

ГІТЛЕРИЗМ — ВОРОГ КУЛЬТУРИ

Верещали гучномовці, шелестіли сторінками брошури, кричали на весь голос чорні аркуші газет про загнивання демократичної культури. Настирливо втискався в вуха захриплий голос Гітлера, який провіщав початок нової ери, розквіт німецької культури. Відкинути все чуже, повернутися до германських традицій, створити „новий, чудовий світ літератури, мистецтва, науки“ — оце було однією з настанов, до яких ішов коричневий вождь, однією з обітниць, які він жбурляв німецькому народові.

І дуже швидко почав він здійснювати свої обіцянки. На майданах німецьких міст спалахнули великі вогнища. На них спалювано книжки, у вогонь полетіли найвидатніші твори німецьких письменників. Жертвою полум'я стало все, що говорило про гідність людини, про права людини, про братерство. Спалахнуло все, що малювало страхіття війни, що висловлювалось хоча б в найменшій мірі критично про шовінізм та імперіалізм.

Систематично, неблаганно плюндрувала рука нищівника всі ділянки життя. Було ухвалено очистити німецьку науку від всіляких чужих намулів, від всіляких думок, які не вміщувались в рамки гітлерівської системи. Як письменників, так само і науковців почали переслідувати, утискати, змушувати втікати з країни. Спорожніли славетні німецькі університети, вщух гамір у всесвітньо-відомих лабораторіях, що їхні праці

та винаходи не раз великими кроками просували вперед техніку. Було переглянуто списки лікарів — і найкращих, найбільш заслужених викреслено з них. Усунуто з посад тисячі вчителів.

На місце письменників, які зогнили по в'язницях або спромоглися таки втекти за кордон, прийшов Хорст Вессель, сутенер і авантюрист, чия залита кров'ю, людожерна пісенька мала замінити все, що було безповоротно знищено. Помарширували вулицями міст коричневі батальйони, радісно вигукуючи пісеньку сутенера. Їм було цього досить — вони не потребували нічого більшого.

Минали місяці, минали роки. Німецька література епохи гітлеризму не дала нічого. Назавжди залишиться пісенька Хорста Весселя як знак найглибшого занепаду, найтяжчого згніблення німецької літератури.

На місце вчених, які роками перебували в тяжкій праці, які жили для науки і вмирали для науки, прийшла купка маленьких людців, що свої нікчемні знання охоче спродували за гітлерівські марки на вжиток і на потребу коричневої банди.

Завмерли всі думки, всі високі теорії, які ширилися з Німеччини по цілому світу. Натомість сотня горлопанів почала тисячами аргументів доводити псевдонаукові теорії расизму, теорії дурні, вульгарні, простацькі, приготовані відразу ж для негайного, практичного застосування.

Університети перестали бути осередками знання — вони стали школою солдатчини. Школи перестали думати про виховання молоді — один з ватажків виразно ствердив, що школа повинна вчити тільки трьох речей: покори, покори і ще раз покори. Отож в цьому напрямку і було реформовано німецькі школи. Відкинули цілий ряд дисциплін, а решту пристосували до гітлерівського плану виховання — виховання в сліпій покорі бездумного гарматного м'яса.

Дуже скоро після цього цілковитого занепаду культури прийшов час здичавіння. Саме до такого здичавіння були скеровані всі „виховні“ зусилля. Найголовніше і, власне, єдине гасло, яке кинув людності ні-

мецький фашист, була зверхність германської раси. З оцієї зверхності випливало все інше — німець мусить порядкувати світом, мусить над ним панувати, всесвіт повинен йому слугувати. Певно, світ не згодиться так легко на роль слуги та невільника — отже треба подолати світ, приготуватися до борні. В борні кожен засіб добрий. Нема законів, нема правил, нема зобов'язань. Для розвитку німецької сили кожна дорога є дозволена, нема чого вважати на нікчемні народи другого і третього класу, що населяють Європу. Сила кулака є єдиним законом, кожне людське почуття є гідною кари кволістю, жорстокість є найповнішим виявом „морального здоров'я“ німців.

Такий вигляд має „культура“, яку приніс своїй країні Гітлер і гітлеризм. Отакі її найвищі досягнення, які Гітлер протиставив всім дотеперішнім здобуткам своєї країни і цілого світу.

Практично виявила себе оця культура в Німеччині страхітливими мордуваннями робітників, найвитонченішими тортурами по концентраційних таборах, масовими вбивствами по хатах і на вулицях, цілком явно і цілком безкарно. Вся Німеччина перетворилася на мовчазну пустелю, де у вікна наляканих, задубілих з страху людей грюпала лише пісня Хорста Весселя, обіцяючи мордування та різанину.

Захопивши владу в свої руки, Гітлер не виконав обіцянок, які він кидав німцям. Голодні не були нагодовані, безробітні не одержали праці, не з'явилося бодай ознаки нормального, культурного життя. Отож неминуче мусила прийти війна.

І саме війна цілковито виявила те, що являє собою „культура“ німецького фашизму. Виявила, як швидко вироджуються і дегенерують тисячі людей, що виховувались на огидному сурогаті культури, виготовленому фашизмом.

Перший удар упав на Польщу. Побачили ми „культурних“ німців, що кидали бомби на беззахисні містечка та села. Побачили ми, як несуть оту „культуру“ літаки, що б'ють з кулеметів по дітях, які пасуть в лісі отару. Побачили ми отруєні цукерки і кольо-

рові цяцьки, що вибухали в дитячих рученятах. Побачили звірячість цинічну, оголену, яка пишалася своєю хижістю.

На польську землю ступив гітлеризм, як тріумфуючий нещадний нищівник і грабіжник.

Розпочався масовий грабунок всього, що тільки можна було пограбувати: творів мистецтва і худоби, коштовних бібліотек і збіжжя, фабричних машин і селянських подушок. „Культура“ сучасної Німеччини виявилася культурою грабіжників, злодіїв та бандитів.

Побачили ми нелюдськи мордованих єврейських дітей, вбитих жінок, понівечених чоловіків. „Культурний“ німець став з нагаєм над людьми праці і бив їх до нестями. „Культурний“ німець у Варшаві виганяв людей на вулицю працювати і в лютий мороз обливав їх з помпи водою, щоб вони замерзли. „Культурний“ німець викидав з вікон на брук дітей і розбивав немовлятам голови. „Культурний“ німець розбомбив, спалив, розграбував найцінніші здобутки польського мистецтва і культури, а потім влаштовував екскурсії німецьких туристів автобусами по Польщі, щоб показати їм оце знищення, похвалитися перед земляками своїм варварством.

Не інакше „захищав“ фашизм культуру від „гнилизни демократії“ і по інших подоланих Німеччиною країнах. Зрівняти з землею, знищити, сплюндрувати — це єдине, що вміє робити коричнева орда. Будівництво, творчість, розвиток заперечуються основними гаслами фашизму.

Спалення, знищення і смерть — от що приніс європейській культурі коричневий напасник.

Він і тепер, знову кинувшись до бою, підло напавши на Радянський Союз, насмілюється ще верещати про „захист культури“, про те, що комунізм є занепадом культури, — отже, гітлерівська Німеччина захищає, рятує, обороняє її від „комуністичної небезпеки“.

Робітники і селяни Радянського Союзу після імперіалістичної війни, після війни громадянської розпочали могутнє і небувале досі на землі будівництво своєї культури. На величезних просторах, де жили за-

недбані, пригноблені царським урядом мільйони людей, стала розвиватися справжня, глибока культура. З'явилися тисячі шкіл, бібліотек, театрів. Народи, які жили в найглибшому приниженні, дізналися про свою людську гідність, здобули можливість розвивати, творити власну, національну формою культуру. З мандрівних племен, які жили в степах, з селянських хат, з робітничих приміщень вийшли видатні письменники, натхненні поети. Людина пішла вперед, бо кожному дано можливість розвиватись, кожному дано можливість вдосконалюватись. В лабораторіях, в кабінетах радянські вчені зробили небувалі, епохальні відкриття, що семимильними кроками посунули вперед науку. Кораблі рушили в крижані простори далеких океанів, відкриваючи те, чого досі не бачило жодне людське око. Полинули в просторинь, до зірок аеростати, приносячи на землю нові відомості і знання. Радянські лікарі почали робити операції, яких досі ніколи ніхто не робив, торуючи тим самим нові дороги для рятування людини. По лісах, по горах звелися санаторії, де людина праці знаходить для себе здоров'я. Мільйонні видання книжок виходять щодня у світ, газети мають тиражі, про які й не снилося в будьякій іншій країні. Росте, розвивається культура, сотнями мов звучить пісня, щовечора перед десятками тисяч глядачів підноситься театральна завіса, в шаленому темпі пробігає кінематографічна стрічка, з тисяч шкіл виходить чимраз досконаліше вихована молодь. Культурне життя бує ясным цвітом, росте, розквітає.

Замість цього всього, що є нашою гордістю, любов'ю, щастям, замість всього, що здобули ми, Гітлер хоче дати нам свою „культуру“ — бандитську пісеньку, солдатський марш, аркушик туподумної листівки. Хоче „захистити“ світ і нас від того, що є цвітом людської думки, найкращим витвором людства і нашим найдорожчим надбанням.

Весь світ тепер на нашому боці. Він з нами тому, що ми боремося за захист культури, тому, що наш борець проливає свою кров за волю людської думки, за людську дорогу вперед. Все те, що є в світі цінного,

що не втратило людської гідності, іде тепер з нами. Ми боремося за свою культуру, яку сами творили, сами будували, і боремося за культуру всього людства. Боремося проти коричневого варварства, що несе знищення і руїну, що несе людству поворот до передісторичної, печерної епохи, коли людина вдягалася в звірячі шкури і шматувала зубами сире м'ясо.

Оце і є ідеалом фашизму — первісна дикість.

Наші ідеали інші. І за ці ідеали ми боротимемось на життя і на смерть, боротимемось до остаточної перемоги, до знищення фашизму на всьому лиці землі.

ЛЕТІТЬ, ОРЛИ!

Штиком і танком, бомбою й снарядом
Ми смерть несе́м о́скаже́ним гадам,
Ми їх стрі́ляем, ни́щим ряд за рядом —
Нема́ ряту́нку кро́воже́рним псам!

Грими́ть ме́тал над За́ходом і Схо́дом,
Ми, як о́дин, зве́лися всі́м наро́дом,
Дво́хсо́тмі́льйо́нним ру́шили по́ходом,
І пе́ремо́га пу́ть вка́зала на́м.

Ві́нчає сла́ва на́шу до́бру збро́ю,
Я́ка зве́лась над чо́рною о́рдою.

Вели́кою свяще́нною війно́ю

Фаши́стську ги́дь з ли́ця землі зі́трем!

Наро́ди, грі́зні, мужні й во́йовни́чі,

Вста́ють до бо́ю, подвигу і сі́чі,

І в спі́льний кли́ч зли́лись мі́льйо́нні кли́чі:

Тро́щи фа́шизм за́лізом і во́гнем!

Реві́ть, мото́ри! Гу́ркоті́ть, мото́ри,

Во́гненним ле́том про́нижі́ть про́стори,

На го́лову крива́вої по́твори

По́вергні́ть гру́з сме́ртельних бо́мб сво́їх!

Благо́словля́є лю́дство ці́ уда́ри,

Ці́ на́ші бо́мби, зве́ргнуті спі́д хма́ри,

Ці́ блискави́ці гні́ву і по́кари,

Які́ разя́ть со́бак ска́жених всі́х.

Леті́ть, орли́, неща́дні і мо́гучі,

На ра́ть їх ри́ньте з го́лубої кру́чі

І розка́ряки сва́стики па́вучі

Розто́пту́йте, розча́влю́йте упе́нь!

Ха́й тру́сяться в пе́редсме́ртній тря́сці га́ди —

Вони́ вже чу́ють, що не́ма поща́ди

І що ра́дянські бо́мби та сна́ряди

Для́ них ві́щують їх о́станній де́нь.

Так! Смерть їм, смерть! Наш крок неподоланний!
Удар несхибний, присуд невблаганний!
І визволитель людства полум'яний
Рушає в свій всепереможний лет.

Ніде тобі, фашистська дика зграє,
Ні порятунку, ні життя немає,
Летять орли, і клекіт їх лунає:
За волю й честь, за Сталіна вперед!

Олександр Корнійчук

ДРУЖБА НАРОДІВ — ВЕЛИКА СИЛА У ВІТЧИЗНЯНІЙ ВІЙНІ

Червоноармієць Кочерга у перервах між боями написав :

„Полтавчанин Шаповал, москвич Сидоров, білорус Літвінов, рязанський колгоспник Зеленін героїчно билися проти сильного противника за свою вітчизну. Ми діяли в тісному контакті з піхотою, яка також показала зразки хоробрості. Не раз піднімалися піхотинці в атаку на фашистських мерзотників. Але пси-рицарі гірше вогню боялися штикового бою. Руський штик вони добре знають“.

В цих коротких рядках, як в одній краплині, відбивається вся велетенська сила єднання народів нашого великого Радянського Союзу, непохитна воля до перемоги над гітлерівськими знахабнілими бандитами.

Усі народи багатонаціональної нашої батьківщини піднялись, як буйне колосся на колгоспних ланах, за велике праве діло, на боротьбу з озвірілими фашистськими варварами.

Кривавий блазень Гітлер прорахувався. Він сподівався, що йому пощастить підлим методом розпалювання національної ненависті і нацькування народів один на одного, шпигунством і провокацією досягти швидких успіхів. В своєму шаленому засліпленні він не помітив, що народи Радянського Союзу монолітні, неподільно віддані нашій єдиній великій батьківщині, спаяні нерозривною сталінською дружбою. Ця дружба

народів Радянського Союзу освячена кров'ю робітників і селян, інтелігенції, які боролися проти німецьких окупантів в роки громадянської війни. Ця дружба освячена творчою працею, що під керівництвом великої партії Леніна — Сталіна створила вільне, щасливе життя для всіх народів Радянського Союзу.

Досить глянути на квітучі колгоспні поля України, на її гіганти-заводи, на університети, школи, щоб зрозуміти: всі сили віддасть народ на захист батьківщини, не допустить уярмлення вільної і щасливої Української Республіки.

Братерська дружба народів України, Росії, Білорусії, Грузії зародилася в далекі минулі роки, вона міцніла і була розтрощувальною силою в боротьбі з ворогами, коли нашим землям загрожували інтервенти. Під час навали шведів російський народ разом з українським та білоруським розгромив ворога під Полтавою. Український народ не пішов за зрадником Мазепою, козацькі полки мужньо билися за рідну Україну. Так було і в часи навали Наполеона.

Протягом усієї своєї історії, в період великих іспитань російський, український, білоруський народи гуртувалися в єдину могутню силу, громили ворога і завжди перемагали.

Народи Радянського Союзу знають, що фашизм знищив національну честь німецького народу, втягнув його в криваву авантюру, поневолив чехів, поляків, французів, сербів, Норвегію, Бельгію, Данію, Голландію, Грецію та інші народи. Фашизм у XX столітті відроджує рабство, топче брудним чоботом свободу народів, національну гідність, національну культуру, перетворює вільних людей на безправних рабів третьої імперії.

Але поневолені німецьким фашизмом народи не тільки не скорились, а щодня і щохвилини провадять запеклу боротьбу проти гнобителів.

Ми знаємо, що боротьба проти гітлерієвської навали на наші землі буде тяжкою, вона вимагатиме від нас жертв, вимагатиме від кожного громадянина Радянської країни величезного напруження, витривалості, стійкості.

Народи Радянського Союзу прекрасно здають собі справу в тому, що в цій війні попереду багато серйозних випробувань. Проте народи нашої країни величні в своїй мужності і безстрашні в своєму героїзмі, бо героїзм, мужність і безстрашність народились у великій правоті нашої справи.

Ми знаємо, що в боротьбі проти німецького фашизму нас підтримує все прогресивне людство, трудящі всього світу. Робітничий клас Німеччини ненавидить фашистську авантюру. Робітники Німеччини, зайняті в військовій промисловості, не зважаючи на страшний терор, ухитряються робити авіаційні бомби, які не вибухають. В одній з невибухлих авіаційних бомб на Україні все-редині була платівка з целулоїду, на якій написано: „Помагаємо, чим можемо“. Це свідчить про велику солідарність робітничого класу Німеччини з трудящими СРСР і про величезну ненависть передових робітників Німеччини до фашистів.

Народи Радянського Союзу, об'єднані непорушною сталінською дружбою, під керівництвом великого вождя і вчителя товариша Сталіна підуть на які завгодно жертви, щоб відстояти свою улюблену батьківщину від гітлерівської навали, щоб закінчити нав'язану нам війну цілковитим розгромом і знищенням фашизму.

ГІТЛЕР І СЛОВ'ЯНСЬКІ НАРОДИ

Німецький фашизм оголосив світові, що його метою і завданням є очищення німецької культури від чужих нашарувань, приєднання до „справді німецьких здорових традицій“, визволення найбільш позитивних якостей німецького народу.

І справді, зараз же після приходу фашистів до влади в Німеччині почалось згадане „приєднання до традицій“. Ці традиції ми знаємо з історії, і сьогодні, коли коричневий хижак кинувся на схід, перед нашим зором особливо яскраво вимальовується німецька традиція щодо слов'янських народів.

Гітлеризм успадкував найкривавіші загарбницькі ідеї, що керували протягом віків німецькими завойовниками. Він — найяскравіше втілення німецького імперіалізму в найбільш дикому вигляді його безнастанного поривання на схід, яке тривало віками, пригасаючи на якийсь час, щоб знову спалахнути з новою силою.

Уже на світанку історії йшли озброєні німецькі орди в зелені пущі, де жили мирні слов'янські племена. Закутий у залізо тевтонський рицар щербив свій меч об біляві голівки дітей, палив селища над берегами рік, відводив у рабство чоловіків і жінок. Від Балтійського моря і на південь ширилась жорстока слава німецької зброї. Були спалені, поголовно вирізані слов'янські племена над Балтикою, на острові Рутії, на морському узбережжі. Німецькі оборонні замки піднесли серед загарбаних земель, на яких почалась кваплива германі-

зація. Залізних рицарів гнала на схід жадоба вбивства і здобичі. Їм не давали спокійно спати селянські житла, бджоляні вулики, зелені простори орної землі.

Уже тоді німецькі вожді оголосили, що слов'янин народжений для рабства і повинен служити німецьким панам. Були вигублені, вирізані до останньої людини лужичани, від яких в історії лишилась тільки назва.

Німці завжди вміли винищувати систематично і цілком.

Два століття тривала боротьба з Польщею. Безстанні напади на кордони, віроломне порушення пактів, використання слов'янської добродушності для несподіваних нападів на людей тьмарили життя будованої країни. Гинули від німецьких рук польські князі, топтав твердий німецький чобіт польські землі. І все це творилося під виглядом „несення культури“, „приєднання до цивілізації“, точнісінько так, як і сьогодні.

Криваві карти німецько-слов'янських битв майже цілком заповнюють історію кількох століть. І нема їм кінця. Відійшов у глиб віків тевтонський орден, але хижацька жадоба здобичі, невгамовна ненависть до слов'ян пережили залізних рицарів з хрестом на плащі. Ожили грабіжницькі апетити у пруських хижаків.

На землях, які під час розділів польської держави дісталися німцям, знову почалась кривава мученицька історія. Людей силоміць онімечували за всяку ціну. В історії залишилися героїчний опір людей, які самотовіддано захищали рідну мову, і вперта боротьба селян, яких позбавляли землі.

Згодом, під час першої імперіалістичної війни, слов'янські народи знову змогли близько придивитися до німців. І як вороги, і як союзники, німці завжди визначалися такою ж жорстокістю і жадобою здобичі. Де пройшов німець, — лишалися пустиня і руїна. Пізнали поляки ненажерність, пихатість і жорстокість німців. Близько пізнали німців і українці, коли німці чванились на українській землі в 1918 році.

Усе це з новою силою відродилося від часу захоплення Гітлером влади в Німеччині. Знов зазвучали голоси про похід на схід. Було очевидно — Гітлер взагалі не притаював, що мова йде насамперед про

Україну, про її чорнозем, про її зерно, якого Німеччині завжди не вистачало.

Та відразу ударити на Радянський Союз було не так просто.

Гітлер швидко розправився з Польщею, тріумфальним маршем пройшов по Європі.

Цікаво і характерно, що споміж усіх країн, підкорених Гітлером, найгірше довелося слов'янській Польщі. Відгукнулися колишні традиції, відродилися всі давні тевтонські і пруські претензії. Гітлерівська „наука“ швидко прийшла до висновку, що поляки — народ малоцінний, який мусить служити і коритися. Країна була квалітивно розграбована, тюрми і концтабори переповнилися, мільйони людей були приречені на повільну смерть з голоду. І все це відбувається під безнастанну декламацію про чудову німецьку культуру, про дикість, варварство та бездарність поляків.

У червні почалося продовження маршу на схід. Тут Гітлер застосовує інші методи національної політики. Гітлерівські вчені, які легко „відкривають“ те, що зараз потрібне їх вождю, виготовляли теорію, за якою українці доводяться нібито родичами німецькій расі і відрізняються від слов'ян якимись особливими рисами, що наближають їх до вищої німецької раси. Зрозуміло, для чого потрібна ця теорія. Разом з тим ясно, що вона розрахована на близьку дистанцію. Німецькі висловлювання аж до останнього часу були гранично виразними і оцінювали усіх слов'ян взагалі як народи, здатні тільки служити, народи, які не вміють творити власну високоцінну культуру, не гідні самостійно існувати. Тепер Гітлер хоче використати підступну брехню, сподіваючись, що йому вдасться обманути й притягти декого на свій бік.

Але кожний українець знає, чого варті солодкі німецькі слівця. Ніхто, крім продажно́ї купки петлюрівських недобитків, не дасть обдурити себе брехливими фразами. Викорінення всіх без винятку слов'янських народів, підкорення їх, перетворення на своїх слуг — усе це старі мрії хрестоносців, які сьогодні намагається здійснити Гітлер.

Та саме тут, на слов'янських землях, ворог наразився на опір, на геройство, на мужність. Слов'янин, про нездатність і безвільність якого сотні років твердили німці, зумів протипоставити себе залізним рядам нападаючої армії.

Віддаляються, розвіюються мов дим гітлерівські мрії про український степ, про золоте зерно, про багатства нафти і металу. В брязкоті зброї пізнає „вищараса“ нездоланну волю слов'янських народів.

Це — не Польща, яку легко було втопити в крові, це — не Чехословаччина, поставлена у безвихідне становище. Це і не Болгарія, яка дала себе обманути і кинулась на принаду гітлерівських словечок, щоб сьогодні їсти гіркий хліб розчарування.

Це — Радянський Союз, двухсотмільйонний народ, який узявся за зброю, щоб раз і назавжди знищити тевтонсько-фашистську мрію про підкорення слов'янського світу.
